

TELEGRAFUL ROMANU

Nr 93. ANULU XVI.

Telegraful ese de două ori pe săptămâna : joia și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditora foie pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditora. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. sau pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se plătesc pentru între 6 ore cu 7. cr. sârbi, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 14/26 Novembre 1868.

Fiindu ca se apropia finirea soarelui la prenumeratia protocolului și actelor Congresului nostru național român bisericescu, ceea ce s'au prefisit cu 1 fl. v. a. pentru aceea se face cunoscut acum că după 1-lea Decembrie a. c. pretul unui exemplar din protocolul și actele Congresului va costă 1 fl și 50 xr. v. a.

Sabiu, 9 Novembre 1868.

Directiunea tipografiei arhidiocesane.

Imbunatatirea dotatiunei preoților.

(Capetu.)

La prim'a vedere e apriat, ca statorirea sumei acesteia, spre a poté ajută amesuratu lipsei și mediulocelor spre a pune precătu se pote pre toti parochii intru o asemenea poziune buna, recere date speciali, anume :

a) trebuie constatatu mai intâi venitul curat alu fie-cărui parochu din parochia și inca deosebitu venitul celu siguru stabiliu, din nemisicatore ori alte dotatiuni, și venitul aprossimativ din stola, pentru de siguru nime nu va poté pledá pentru o procedura că aerea, carea fără privire de e unu preot in parochia cea mai de frunte séu cea mai slabă, aru voi a împărti tuiurorū asemenea de mare subveniune, ce aru avé de urmare togm'a cea mai mare nedreptate, aru mic sum'a, ce vine pre căte unulu, și pre celu ce are și asia venit bunu l'aru ajută pré multu, iéra pre celu cu venit slabu totu nu l'aru scapă din miseria.

b) E necesariu mai incolo a deschilini parochiele, dupa scumpetea traiului prin cerculu acel'a unde se află, in clase deosebite, și a staveri massimulu și minimulu dotatiunei pentru parochi dupa aceste clase, de exemplu, déca s'aru staveri venitul unui parochu din comun'a salăsca dela 600 pâna la 800 fl. v. a., atunci dotatiunea unui preot in orasii mare aru trebuie sa fia celu putin 1000 pâna la 1200 fl. v. a.

c) In fine trebuie luate in vedere töte sucursele, cari s'aru puté pretinde într'un'a séu alt'a comuna dupa impreguiările locului din fonduri locali, d. e. într'o comuna orasienescă incătu s'aru puté esoperă dela orasii contribuire, in fundulu regiunii canonica promisa din partea sasilor, in locurile, unde se află erariolu montanisticu sucur-sulu acestuia, dupa cum i-lu da altoru religioni, séu din alte fonduri montanistice, in comitate portiunea prescrisa pentru preot și escindenda cu ocazie comassaliunei. Se intielege ca preot lu, pâna nu va fi esoperat sucur-sulu de acestu soiu, nu va puté fi mangaiat cu acceptarea dupa acel'a, insa e necesariu a adună datele aceste, pentru că corporatiunile representative bisericesci, fără-care dupa pusenea sea sa lucre din respunerii, a scôte ajutoriu din töte sorgintiele de venit, cari ni s'aru compete, pentru că prin acést'a sa ni se usiuredie sarcin'a comuna.

d) Ací vinu apoi a se mai luă in cumpenire remedile cele-lalte, ce ni se presinta, spre a judeca incătu aru fi de aplicabile și in ce modu, cum suntu : reducerea parochielor, aplicarea sistemului capelanilor, etc.

Cumca inainte de a puté eseculă imbunatatirea dotatiunei, töte aceste de sub d) trebuie pertratare și statorite, iéra datele atinse, anume cele de sub a) și b) culese pre o cale ce ne da siguranția de autenticitate, credu ca dupa natur'a lucrului inca nu pote veni la indoieala, asemenea e nedisputaveru și aceea ca déca avemu voitlia fir-

ma și vomu conlucră cu totii, adunarea datelor se va puté face in tempulu celu mai scurtu ; cum va pasi in viétila statutulu elucratu pentru organizația provinciei noastre metropolitane.

Numai că in trécatu vréu sa amintescu ací și aceea idea, ca mână in mână cu lucrările pentru imbutatirea dotatiunei preoților va trebuí sa mérgea in interesulu comunu aln preoților cătu și a medulocelor regulare tacselor scolare, amesuratu recerintelor tempului, pentru ca fia-care parte sa scie, de ce sa se tienă. Dupa ce se va fi făcutu dotatiunea indestulitóre pentru preoți, dupa parerea mea, pentru funcțiunile acele preoților, de care dupa prescriptele bisericei totu creștinu are lipsa neincungjurata, d. e. botediulu și altele de asemenea, tacsele aru trebuie sa incepe cu totulu, și sa se inlocuiésca prin o suma ficsa anuale, numai pentru casulu căndu unulu séu altulu aru postu seversirea acelor'a cu ceremonii mai molte, cari nu suntu neincungjurata de lipsa, dara facu funcțiunea mai solemnă, d. e. precum suntu de aceste la inmortantă, sa se staverescă tacse mai mari.

Sa trecemu acum la alu II punctu, fără care planulu lucratu gata cu töte datele cu totu, aru remané numai in aeru, aru fi nerealizaveru, și acest'a e fundulu din care sa se ia sumele trebuie inciose.

Inainte de a intrá in meritu sa-mi sia insieratul a premite, ca, fondulu din care sa se ieșe sumele aceste n'ară avé de a se forma singuru numai spre acestu scopu, ci cu privire la lucrurile cele multe salutare, cari avem a le înfinti și la cari töte avem lipsa de bani, se recere formarea unui fondu însemnatu naționale bisericescu, déca nu voim sa remanem prè lângă vorbe góle intru töte intreprinderile noastre.

Pre Esc. Sea P. Metropolitu și Arhiepiscopulu-amu vediu și pro partea acést'a a terenului bisericescu mergându cu bonu exemplu înainte, și fatigându nencetatu pentru punerea de temelii bine.

Asia parte numai din alu seu, parte cu contribuirea sea și a altor'a, séu prin mediulocirea unor ajutăre dela statu, a intemeiatu séu celu puțienu a facutu inceputulu pentru unele fonduri, cum e, dupa cătu le sciu eu, fondulu Pantazianu pentru ajutorirea vedovelor și orfanilor preoților, fondulu tipograficu, fondulu seminariale, fondulu Franciscu Tosiianu, fondulu catedralei. Resultate de totu frumos și demne de töta recunoscint'a suntu aceste, déca privim mai alesu la impreguiările noastre cele nefavoritore, sub cari s'au esoperat.

Le căndu ince suntemu repusi in usuarea constitutiunei bisericesci, apucându cu poteri intruite de a vindecă dela redacina töte realele, avendu in vedere planuri mari și realizare grabnică, trebuie sa dispunem și preste mediulocice mari materiali, pentru ca altcumu in zadar ne opintim.

Vine acum in trebarea cum, și de unde sa se creeze acele? Aristocratia bogata, séu burgessia asié de avuta, cătu sa pote contribui cu miile nu avem, iér' dela stramosi puciene a remasă pentru ce au avutu a cadiulu jertfa vicisitudinei sechilor trecuti.

Basea organizației noastre întregi in biserică e cea democratică, dupa cum a intemeiatu insu-mantuiorul.

Avemu dar' sa aratămu, ca precum voimua a fi cu totii asemenea a indreptătili, asia și voimua contribui cu totii la suportarea sarcinei, carea înpartita pre toti, devine usioră.

Principiulu celu mai dreptu ar' fi prin urmare : ca fiecare sa contribue dupa avere sea la presta-re mediulocelor materiali spre scopurile naționale bisericesci.

Ea' modulu celu mai simplu și recomandabil ar fi sa se se reparteza sum'a anuale, ce s'ar' statorí prin congresu, pre creștinii români de religiunea gr. reseritena, dupa venitulu statoritul pentru dările statului, vă sa dică dupa proporțiunea dărei, ce o platescă, séu exprimendume cu unu termino mai desu auditu : sa se faca arunculu dupa florinii dărei, banii acesti'a sa-i incaseze organele statului dimpreuna cu darea, și sa-i administreze la tempu anumit u organelor respective bisericesci, cari iéra stau sub control'a sinodeloru dupa statutul organicu.

Ce sume mari s'ară poté aduná in acestu chipu și ce pucinu s'ară ingreiu'a prin acést'a singurătatei creștini, potem vedé indata, déca ilustrâmu lucrul cu unu exemplu.

Provinci'a metropolitană numera de siguru, celu pucinu unu milionu doue sute de mii de suflete. Sa punem ací ca numai a treia parte vine sub dare regulata, și luându sum'a mediulocia, ar veni pre capu ca (impartial'a faptica se va face, vedibine, dupa avere) numai unu florenu pre anu, eata ca ar' fi venitulu anualu brutu de patru sute de mii și spesele incasării pre langa modalitatea indigitata, neinsemnate,

Dupa aceste premise și dupa ce ne vomu aduce aminte ca comisiunea cea mare de 27 a congresului a fostu esmisu o subcomisiune pentru elucrarea unui operat in privint'a organizării parochielor și altulu in privint'a administrării fondurilor, dupa ce elaboratle acestea facute gata s'au pusu pre més'a congresului, din caus'a scurtimii tempului ince nu s'au mai potutu luă la desbatere, ci s'a decisu sa se se pastreze că materialu pentru gresulu venitoriu, ce se atinge de celu d'antâi ince s'a decisu sa se tramita s'odelorū eparchiali spre desbatere și formulare de propuneri in acestu obiectu; credu ca va vedé ori și cine cumea congresului i-a fostu absolutu cu nepotintia a deslegă cestiunea înbunatatirei dotatiunei preoților cu asta ocasiune, ca n'a potutu de asta data a face alt'a decât ca totusi a pusu fundamentulu la o deslegare multiamitoré prin urmatoriulu conclusu propusu de D. deputatu Ianculescu, sprijonit u toti membri congresului și partinu cu caldura și din partea presidiului;

a) ca in buna tatirea stărei materiali a preoților u congresulu o recunoște de necesitate absoluta și neamenavera;

b) ca din partea sea numai pentru aceea nu s'a ocupat cu discusiunea mai detaiata a acestei întrebări, pentru ca i-au lipsit tempulu și datele recerute;

c) sa se provoce töte sinodele diecesane, că amesuratu referintiileloru fiecărei diecese și sa pregătescă unu proiectu pentru deslegarea acestei cestiuni și sa luă substernă celui mai deaprope congresu bisericescu;

d) spre realizarea acestui proiectu e reducerea preoțimii o condiție neaparata, și prin urmare, se róga capii bisericesci resp. se provoacă consistoriile diecesane, că din potint'a impregurărilor, sa incépe a reduce succesive numerulu preoților;

e) ca in legatura cu acést'a reducere avere aflatore adi in posesiunea bisericiei gr. reseritene sa se dechiare de neinstrainavera, și presidiulu sa se róga a esoperă la Maiestatea Sea sanctionarea acestui principiu.

Conclusula vorbesc destulu de apriau; și déca respectivii dimpreuna cu reprezentantile spre acést'a chiamate, voru grabi cu adunarea materialului, atunci sessiunea cea mai de aproape a con-

gresului, pote intră în meritulu cestii unei luate de tem'a acestui articol, ear' despre congresu credu, ca cu apima linisita se pote dice: ca dintai numai a fostu posibilu, facia cu impregiurările nóstre, și chiamarea sea de o constituanta, si-a cunoscute si inplinitu datorint'a.

Pest'a in 28 Oct. (9 Nov.) 1868.

Dr. Iosif Gallu.

Eveneminte politice.

Atentiunea politica se absorbe de cele ce se petrecu in corporile representative, diete si delegatiori.

Sectiunile dela diet'a Ungariei se ocupara in tempulu din urma cu projectulu de lege pentru uniu-ne. Dupa diuariu neromâne astâmu, ca români si sasii au avutu lupte si la desbaterea acestui proiectu (in sectiuni) si déca se adeveresce ceea ce ceteriu in acele diuarii, apoi trebuie sa admirâmu invertiturile cele asi'a de subite si neacceptate: e vorba, ca acum români suntu asia numitii „fusunisti” si magiarii si secuui suntu „autonomisti.” Ceteriu adeca, ca din partea românilor si sasilor (?) se cere estinderea legei electorale si asupra Transilvaniei, pre cându cei dintai voru pre lângă tota uniunea o alta modalitate in-partea Ungariei de dincolo, pentru noi de dincóce, de délulu mare (se vede ca la acésta numai délulu e de vina) in privint'a alegerilor de deputati la dieta. Pâna nu vomu avé sciri mai positive pare ca nu ne vine a puté crede, ca ungurii sa argumenteze faptice in contra uniunei, ce vreau sa o puna in lucrare. Tota logic'a aru fi isbita in modulu celu mai surprinditoriu.

In acésta cestiu ne spune cor. Albinei in o cor. din Pest'a, ca deputati români dupa multe discussiuni, sa invotu la propunerea dep. Al. Mocioni, „se se ie de base si punctu de mancare interesulu poporului, si dintr'unu siu longu de considerante lamuritorie, sa se deduca resolutiunea, „ca „diel'a Ungariei unilateralmente nu pote deslegá cestiu-ne uniunel, ci numai prin conlucrarea unei „diete a Transilvaniei, compuse asemenea ca si a „Ungariei din representanti ai poporului.”“

Politica din afara e de astadata forte seraca. Romani'a a datu si mai da inca contingentulu celu mai manusu de sciri.

Dupa alarm'a cea mare carea se atitia din deslusirile bar. de Beust in comisiunea pentru inarmare, amu avutu ocazie a inregistrá in colonele acestea si unu articulu domolitoriu din Romani'a. De atunci primulu diuariu oficiosu din Bucuresci „Romanulu” se arata in unu numeru multiamitu pentru in du ple care a lui Deak de a modifica projectulu naionalitătilor. Acum vedemu o alta manifestatiune din partea acelui diuariu, carea si are cau'a in unu articulu alu oficiosei „N. Al. D Ztg” fóia despre carea se dice ca sta sub influența lui Bismarck.

Articululu mentionatu alu diuariului prussianu se pote cuprinde in acestea: Interpelările ce se voru face in diel'a Ungariei asupra uneltirilor României voru luminá situatiunea si voru face sa dispara ideile gresite si concepute de multe diuarii din Bucuresci, asupra politicei Romaniei si positiunei ei in privint'a Ungariei. Romani'a, că tiéra invecinata cu Russi'a, Austri'a si cu Turci'a, fiindu in o pusetiune egale cu cea a Belguilui, nu pote sa-si asigure esistint'a, decâtua pastrându liniștea cu cea mai mare scrupulositate. Ori ce incercare de a estinde fruntariile Romaniei aru involve periculi seriosi. O miscare a statului român cáttra crescerea sea teritoriale e necompatibile cu pacea generale. In decursulu articulului amintitulu diuariu afirma, ca politic'a prussiana nu susere că pacea Europei sa se puna in cestione de Romani'a; ba recomanda cestei din urma, că acum dupa regenerarea Austriei sa intretienda relatiuni amicale cu Ungari'a.

La acestu articulu „Romanulu” respunde, ca sfaturile aceste din Berlinu suntu conforme cu politic'a romanésca si dupa ce arata ca Romani'a are o problema destulu de mare pre cämpulu desvoltării interne, in cele ce privesc relatiunile cu Ungari'a, continua:

„Nu noi vomu voi peirea Ungariei, căci si principiele si interesele nóstre suntu in contra unei asemene monstruoase dorintie. Din contra, pentru c'amu dorit u si dorim intarirea si desvoltarea a cestei naioni, i-amu disu totu déuna se lasse ide-

ile de concista ale evului de midilou, căci ele nu se potu exceptua acumu si nu potu conduce de cău la peirea naioniua ce le ar ave si s'aru incercá se le puie in lucrare. Pentru c'amu dorit propasirea naioniui magiare amu disu si dicemul Ungurilor: Dati dreptate egala tutoru nationalitătilor si castigatiale astu-feliu prin interesu si prin anima; si cău pentru gloria si marirea la care cu dreptu cuventu aspirati, se ne punem, le amu disu si le dicem, sa ne punem impreuna concurint'a, si celu care e pre terenulu dreptăti, alu egalităti, alu libertăti' si alu desvoltării morale si materiale si carele va intrecese pre celu-laltu, acel'a va fi invingetoriu si adeveratu invingetoriu, căci nimene nu-lu va poté returná dup'acea temelia de granit. Nu scimu déca Ungurii ne voru ascultá, dura scimu c'acésta este calea nostra, credintia nostra si nici o putere nu ne va puté face se ne abatem dela densa.”

Mazzini, republicanulu celu mare alu Italiei a morit.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a (casei de susu) din 12 Novermbe au fostu la ordinea dilei raportulu comisiunei juridice despre principiile fundamentali ale procedurei civile.

In privint'a principiului dintâiu si esprime comisiunea dorint'a, că ministrul de justitia sa aduca cău mai curendu unu projectu de lege privitoriu la reorganisatiunea instantiei prime. Principiul alu doilea si alu treilea ilu primesce comisiunea; recomanda principiul, că sa se caseze tabele districtuale, ca deocamdata sa se lasse numai un'a, si ca unu despartiementu alu acestei'a sa se organizeze că curte de casatiune, mai departe recomanda spre primire si celelalte principii cu putine observari, si se involesce si cu sustinerea forurilor bisericesci pentru casatorie, propunendu, ca si pentru protestanti si israeliti sa se insintieze astu-feliu de foruri.

La principiul acest'a din urma sa facu la desbaterea speciale mai multe propuner. Presiedintele insa poftesce pre-propunatorii respectivi, că pâna la siedinti'a viitoré sa-si formuleze in serisu amendamente.

In siedinti'a (casei de josu) din 12. Novermbe se impartu mai intâiu sedulele pentru allegerea membrilor delegatiunei, in locul celor ce au abdisu. Stâng'a se retiene dela votare.

Dupa aceea se ceteresc unele raporte, intre care si raportulu despre cestiu-na nationalitatilor, cari totu se voru da la tiparitu.

Mocioni declara, ca densulu primesce propunerea minoritatiei in cau'a cestiu-na nationalitatilor de a sea, si róga cas's, că propunerea acésta sa o puna totu deodata cu ceea a majoritatiei la ordinea dilei (se primesce).

La ordinea dilei consultarea despre budgetu dupa despartiementele lui singuratice, dintre care se ceteresc mai intâiu budgetulu ministrului presedinte, si dupa aceea cel'a alu ministeriului de culte si instiutiune La amendoua despartiementele se facu mai observatiuni si propuner, asi'a d. e. Col. Tissa, ca preliminariulu pentru universitatea din Pest'a sa se incuiintieze numai sub conditiune, că institulu acest'a in intielesulu art. 19. din an. 1848, că institulu alu statului sa fia supusu nemijlocitul ministeriului de culte si educatiune.

Nefiindu ministrulu de culte de fatia, asi'a se amena cestiu-na acésta la propunerea lui Gorove pre siedinti'a urmatore.

La punctulu privitoriu la subventiunea gimnasiului gr. or. din Brasovu cere Puscariu, că sa se sterga conditiunea recomandata de comisiune, că adeca sa-si reserve dreptulu, de a denumi corpulu profesoralu, dicendu, că Maj. Sea nu au pusu atare conditiune atunci, cându au incuiintat subventiunea aceea.

Tincu si Borlea apara propunerea lui Puscariu si Borlea accentua, ca intr'unu statu constitutionale, nu trebue sa vina o astfelu de impregiurare, că sa se iea drepturile cuiva, ci mai curendu e de a se astepta, că prin constitutiune sa castige cineva drepturi; densulu spresa in fine, ca dora nu se va aduce prin prima conditiune amintite la credint'a aceea, ca ca'sa aru avea nescariv'a intenții ascunse fatia cu interesele nationalitatilor.

La acestea Berzenzy vorbindu pen-pru propunerea comisiunei dice intre altele, ca la onu institutu, care e subventionat de statu, statul are dreptu de a pretind, ca puterile investimentului sa nu se denumesca in contra intenției sele si sa nu instruzeze tinerimea sea in totu felu de intenții ascunse.

In fine venindu propunerea la votare se primisce cu majoritatea voturilor propunerea comisiunei.

Siedinti'a (casei de susu) din 13. Novermbe.

La ordinea dilei e continuarea desbaterei speciale daspre raportulu comisiunei juridice in privint'a procedurei civile celei noue.

Mai intâiu ie cuventulu primatelor Simor si apela drepturile (sieu mai bine disu privilegiile) bisericei catolice incheianu cu propunerea, ca sa nu se primesca propunerea in privint'a judecatoriei la casatoriele amestecate, si cea in privint'a casatorielor amestecate sa remâna in valore usulu de pâna acum'a.

L. Tisz'a luându cuventulu reflectea, ca observările Primatei aru fi la locu numai la §. 22. desbaterea insa trebue continuata de acolo, de unde sau lasatu in siedinti'a trecuta, si anume, de unde recomenda comisiunea, ca si pentru evangelici si israeliti trebue sa se insintieze forurile matrimoniale. Vorbitorulu propune acésta sa se lasse simplu asaro, si sa se primesca numai partea prima din punctul amintit, dupa care forurile bisericesci au de a se sustiene deocamdata; incâtu insa in projectulu de lege despre procedura civila nu se face amintire de forurile bisericesci in privint'a protestantilor si unitarilor din Transilvania, sa se adauge ceea ce lipsesc.

Dupa aceea mai vorbesce in privint'a acésta Radvanszky, combatându pre Primatele intr'unu modu cam ironicu, apoi mai face unele observari Primatele si Vay, si in fine se primesce propunerea amintita a lui Tissa cu majoritatea voturilor.

Siedinti'a (casei de josu) din 13 Novermbe. Dupa presentarea unoru petitiuni se trece la ordinea dilei, la care e continuarea consultării despre budgetulu ministeriului de culte. La propunerea lui Car. Németh pentru subventionea scolei gimnastice din Pest'a se fipséza dupa propunerea lui Deak o suma de 5000 fl.

Tanarky aduce in numele ministrului de culte la cunoscintia, ca acésta va asterne cău mai curendu unu conspectu despre veniturile si spesele universitatiei. Pentru aceea se róga pentru votarea sumei de 50,000 fl. L. Simonyi aduce aminte ca Tisz'a a facutu prin propunerea sea din siedinti'a trecuta sum'a cest'a aternatória dela conditionea aceea, déca se va declará universitatea de institutu alu statului. Asupra cestiu-nei acesteia se incinge o discussiune mai indelungata, in urm'a căreia se incuiintaza la votare sum'a de 50,000 fl. pentru universitatea reg., că institutu alu statului.

Venindu la consultare budgetulu ministrului de justitia, pentru care e preliminata sum'a de 3,360,900 fl., se face intre altele intrebarea, ca ore potu fi secretarii secundari de statu totu odata si asesori la tabla septemvirala si potu trage le'a pentru ambele oficii? — Deorece insa ministrul de justitia, acum'a se afla in cae'a de susu, asi'a la propunerea lui Somssich se amâna consultarea despre bugetulu acestui'a pre alta data.

Dupa acestea urmează consultarea despre budgetulu ministrului de interne, ceea ce insa la propunerea lui Nicoliciu se lasa pre siedinti'a urmatore.

Delegatiunile.

In 16 Novermbe s'au deschis siedintele delegatiunilor convocate in Pest'a.

Siedinti'a delegatiunei austriace din 16 Novermbe o deschise presedintele ei Dr. Kaiserefeld prin o vorbere scurta, in carea saluta pre membri delegatiunei si i provoca, a se apucă cu seriositate si energie de lucru ce le sta inainte.

Cancelariulu imperialu bar. Beust dice in vorbere sea, impregiurarea aceea, ca delegatiunea s'au conchiamatu in Pest'a, sa nu servescă spre slabirea legaturei comune, ci spre intarirea ei.

Ministrul de finantie bar. Becke presenta conspectele detaiate despre budgetulu ministeriului de finantie, a curiei supreme de computuri, si des-

pre statorarea preliminariului statului. Pentru consultarea despre preliminariului pre an. 1869 se alegu 24 de membri.

Totu in 16. Novembre s'a constituit si comitetul pentru afacerile finantiale, alegandu-si de presedinte pre Kaisserfeld, precum si celalalt personalu.

Siedint'a delegatiunei unguresti din 16 Novembre o deschise presedintele ei Somisch prin o alocutie scurta, dicendu, ca institutiu delegatiunilor este o recerint'a a momentului, ca nu va puté si scutita de legea perfectionarei, desvoltarei si a modificarei corespondietore; pana candu insa are valore de lege, trebuie sa se tiana siacare de ea. Bar. Orcz y presentéza in numele ministeriului comunu propunerea despre budgetul ministeriului de esterne, de finantie, si a celui de resbelu.

Dupa acestea se imparte delegatiunea in patru comisii si anume pentru esterne, pentru armata, pentru marina si pentru finantie.

Projectul de lege (Hoszu)

Dupa care pre basea reprezentatiunei poporului au de a se alege deputatii, pre cari i voru trameite comitatele, districtele, scaunele si municipiile reg. din Transilvania la diet'a Ungariei.

§. 1. Comitatele, districtele, scaunele si municipiile regesce din Transilvania trameitu la diet'a Ungariei 75 deputati, cari toti au dreptu egalu de a vota si cari dupa o impartire proportionata au de a se alege pre basea considerantielor teritoriale si agronomice in modulu urmatoriu:

A. Alegatii, pre cari au sa-i aleaga comunitatile singuratece.

1. Clusiu tramite	2	deputati
2. Mur. Vasiarheiul	2	"
3. Alba-Iulia	2	"
4. Gherla	1	"
5. Elisab-topolea	1	"
6. Sabiu	1	"
7. Brasovul	1	"

B. Comitatele, districtele, scaunele, orasiele si cercurile de alegere statatore din comunitati, la a caror alegere de deputati nu participa si orasiele aceleia, cari sub A. au dreptu de a-si alege deputatiilor proprii.

8. Comitatul Albei inferiore trameite la oalta cu locurile tassale Ocn'a si Abrudu 6 deputati.

Locul principalu pentru unu cercu de alegere este Ocn'a, pentru celalaltu cercu de alegere e Abrudula, la cari se adauge cate unu teritoriu cu unu numeru de poporu corespondietoriu in proportiune cu cele siase locuri de deputati.

9. Comitatul Albei superioare

tramite	2	deputati
10. Cetătiei de balta	3	"
11. Turdei	4	"

12. Clusiu lui	impreuna cu opidulu Cojocna	5	"
--------------------------	---------------------------------------	---	---

Locul principale pentru unu cercu de alegere e Cojocna, de care are sa se tiana si unu teritoriu cu unu numeru corespondietoriu de poporu.

13. Comitatul Dobâcei trameite cu opidulu Secu 3 deputati.

Locul principale pentru unu cercu de alegere este Secu, la care inca suntu de a se adauge comunitati cu unu numeru de susfete corespondietoriu.

14. Comitatul Solnocului inferior

tramite	3	deputati
15. districtul Nasaudului	2	"

16. " Fagarasiului	2	"
------------------------------	---	---

17. Comitatul Hunedorei cu Hatiegulu si Hunedora (opidulu) tramite 6 deputati

Locul principale pentru unu cercu de alegere e Hatiegulu, pentru celalaltu Hunedora. La acestea inca suntu de a se incorpora comunitati cu susfete in numeru corespondietoriu.

18. Scaunul Ciucului trameite cu opidulu Csik-Szereda 3 deputati.

Locul principale pentru cerculu de alegere e Csik-Szereda.

19. Treascaunele trameitu cu opidulu Breticu, Seps-Szent-György, Kézdi-Vasarhely si Illyesfalva 4 deputati.

Locul principale pentru intaiulu cercu de alegere e Breticu, pentru alu doilea Seps-Szent-György, pentru alu treilea Kézdi-Vasarhely si pentru alu patrulea Illyesfalva; la acestea se voru incorpora in proportiune cu cele 4 locuri de depu-

tati comunitati cu unu numeru de susfete corespondietoriu.

20. Scaunul Odorheiului trameite cu opidulu Odorhei si Olahfalau 4 deputati.

Locul principale pentru intaiulu cercu de alegere e Odorheiul.

Cercurile acestea de alegere capata unu numeru potrivit de comunitati cu unu numeru de susfete corespondietoriu.

21. Scaunul Muresului

	tramite	2	deputati
22. " Ariesiului	2	"	
23. " Sibiului	2	"	
24. " Mediasului	2	"	
25. " Sebisului	1	"	
26. " Mercurei	1	"	
27. " Cincului mare	1	"	
28. " Cahalmului	1	"	
29. " Nocrichului	1	"	
30. " Orasciei	1	"	
31. " Sighisorei	1	"	
32. Districtul Brasovului	2	"	
33. " Bistritiei	1	"	

cu totulu — 75 deputati.

§. 2. Spre scopulu alegerei unui deputatu, e de a se forma cate unu cercu de alegere deosebitu, si siacare cercu de alegere nu poate alege fara numai unu deputatu dietale.

§. 3. Dreptulu de alegere ilu posedu toti cetatenii patriei fara deosebire de religiune si nationalitate, deca posedu calitatile recerate in punctele a, b, c, d, e, din §§. 1, 3, si 2 ai artic. V. din Posionu din an. 1847/8, mai departe — dupa ce lucrurile urbariale nu erau acomodate in Transilvania — toti aceia, cari in locu de $\frac{1}{4}$ posessiunne au impreuna cu consorțea, respective cu copiii loru minorenii, ca proprietate esclusive o mosia de cincispradieci jugere catastrale.

§. 4. Cu privire la impartirea comitatelor, districtelor, scaunelor si municipiilor reg. in cercuri electorale, precum si cu privire la procederea alegerei de deputati se estindu §§ 7—27 din art. de lege V. din Posionu an. 1847/8 si asupra Transilvaniei.

§. 5. Artic. de lege II. alu dietei din Clisiu din anulu 1848, carele sau facutu numai pentru unu casu, precum si toti acei articuli de lege, prin cari se asecura dreptulu Transilvaniei, de a avea diet'a sea deosebita, se sterugu.

Domnule Redactoru! Me rogu a se da locu urmatorelor de publicu interesu in pretiuit'a fóia a domniei vóstre, sia chiaru pré lunga solutiunea competitiilor.

In cursu de 20 ani, de candu ocupu functiune publica in patria, mi-am tienutu de cea mai sânta detoria, a inainta dupa puteri in sféra mea de lucrare instructiunea popularia la români nostri, cari au cea mai mare lipsa de radimiu in acesta directiune, si ici-colo mi-au succesu intreprinderile, cari la tempulu seu s'au facutu cunoscute.

Fiindu acum in cesti din urme 8 ani vice-cipitanulu in districtulu tierei Fagarasiului, unu districtu nu numai totu locuitu de români, daru legăturu romanimej, locu clasnic si istoric, ore-cându ducatulu lui Radu-Negru-Voda, — si vedindu, ca in capitala acestuia, in Fagarasiu romanimea e tare decaduta si misera, in contielegere si cu alti bărbati nationalisti buni mi-am propus de a conlucra pentru insintiarea unei scôle principali române aici in locu, unde sa se adune tinerimea din pregiuri spre a se cresce si lumină dupa receitin'a tempului de astazi.

Spre acestu scopu inca din anulu 1865 am colandatui in tote comunele circum-vecine si am induplecatur representantile loru la subscrieri pentru o fundatiune scolaria. Cu tota ostenel'a si persuasivne am esbutitua insa a aduná numai sum'a de 9000 fl. v. a. care fiindu pré mica, Inaltulu regiu Guberniu transilvanu au denegatu aprobarea statutelor scolare acolo asternute, pana ce scol'a se va fundá mai bine.

Deci neputendo-mi ajunge scopulu aici in districtu, avendu si ore-cari afaceri familiare, m'am decisu in interesulu acestei fundatiuni, de a intreprinde o caletoria in România, unde in tineretie studiasem si inainte de a. 1848 servisem ca profesor castigandu-mi cu acea ocasiune multi factori, amici si discipli in puzetiune sociale avangioasa.

Pre acesti de ani conatiunali in luna trenta Septembrie i-am cercetatu unulu cate unulu, le-am cuminecatu propusul si am facutu apela la sentimentul de umanitate si romanismu alu dlor, ca se me sprinseca cu mediulce materiali, de care potu despune.

Rezultatul apostolatului meu la Bucuresci este urmatoriu.

Domnul C. A. Roseti, proprietaru de tipografia in Bucuresci au binevoit u a tiperi gratis 100 de filere de subscriptiune in pretiu de lei noi 20 sau florini 8 cari s'au impartit la colectantii binevoitori asiá :

Nr. cur. alu listei de sub- scrip- tione.	parti- ci- pan- tiloru	Numele si consumul binefactorilor	Sum'a versata in valut'a româna lei		
			bani	fl.	xr.
1	—	Dlu. A. Treb. Sau- rianu, decanul sa- tatei de litere dela anonimi in bani apoi cărti in pretiu de	235	98	70
2	—	Dlu Vasiliu Alezan- drescu Urechia mem- bru societatei aca- demice.	141	56	22
3	—	Dlu Petru Suciu profesoru de univer- sitate si deputatu dela Iassi	2000	840	—
4	4	Dela Domni'a sea	20	8	
	5	Dlu Dimitriu Zamfir- escu Consiliariu la curtea casativa si deputatu	23	50	9 87
6	6	D. I. Codrescu de- putatu	20	8	40
7	7	D. I. Agariciu de- putatu	20	8	40
8	8	D. I. Lec'a deputatu	23	50	9 87
		Latulu	2567	1078	14
9	—	Dnulu St. Beloescu Consiliariu la curtea casativa si deputatu	20	8	40
10	—	Dlu Ach. Theochari deputatu	20	8	40
11	—	D. N. G. Gogosia deputatu	20	8	40
12	—	D. N. Moscu dep.	20	8	40
13	—	D. C. Platonu pro- fesoru si deputatu	23	50	9 87
14	—	D. Dr. Fetu Presie- dintele camerei le- gislatice	23	50	9 87
15	—	D. Sandu Miclescu deputatu	11	75	4 94
16	—	D. Petriceicu Hasdeu deputatu	11	75	4 93
17	—	Dlu. Boice Radianu deputatu	11	75	4 94
18	—	D. B. Zacharia dep.	11	75	4 93
19	—	D. Radu Campianu advocatu si deputatu	20	8	40
20	—	D. Gregoriu Heliade deputatu	20	8	40
21	—	Dlu. Apostolu Ma- nescu dep.	20	8	40
22	—	D. Georgiu Petrescu deputatu	20</td		

Nr cur. alu tistei de sub-scrip-tiune.	parti- ci-panti- loru.	Numele și conumele binefactorilor	Sum'a versata in valut'a româna redusa in val. aus.				Nr. cur. alu listei de sub-scrip-tiune.	parti- ci-panti- loru	Numele și conumele binefactorilor	Sum'a versata in valut'a româna redusa in val. aust.				Nr. cur. alu listei de sub-scrip-tiune.	parti- ci-panti- loru	Numele și conumele binefactorilor	Sum'a versata in valut'a româna redusa in val. aus.			
			lei	bani	fl.	xr.				lei	bani	fl.	cr.				lei	bani	fl.	xr.
		deputatu . . .	11	75	4	94	6	78	D. L. Calacianu dela d-sea rectorele Seminarului Buzeu	20	—	8	40			scu	16	20	6	70
32	D. Dr. Iatropolo Dr. de medicina . . .	20	—	8	40		79	Présântia Sea Dionisiu Episcopulu Buzelui	40	—	16	80			G. Petrescu	3	35	1	45	
33	D. G. Enescu dep.	11	75	4	93			(și 100 cărti ce va trameate după acél'a)							M. Antonescu	2	50	1	5	
34	D. P. Buescu dep.	20	—	8	40		80	Pré sântia Sea Iosifu Episcopulu Husilorn	20	—	8	40			Gr. Racinescu	1	68	—	70	
35	D. P. I. Cernatescu profesor si dep.	20	—	8	40		81	Dlu Dimitriu Vlaiculescu preotu institutore la Buzeu	10	—	4	20			G. Colescu	1	68	—	70	
	Latulu	3078	—	1292	76		7	D. Alessandru Crețiescu dela d-sea Consiliariu la curtea casativa	23	50	9	87			C. Pinalovu	1	15	—	50	
36	D. V. Obedeanu profesor si dep.	23	50	9	87		82	D. C. E. Schin'a procuror	11	75	4	94			O. Gregorescu	4	44	1	86	
37	D. S. Nicolau dep.	10	—	4	20		83	D. Gr. Filitis membru curtiei cas.	11	75	4	93			T. F. Potocanu	3	70	1	56	
38	" A. Zeucianu dep	20	—	8	40		84	D. A. Cantacuzénu membru curtiei de cassatiune	20	—	8	40			Bartolomeu	2	50	1	5	
39	" Petru P. Carpă dep.	20	—	8	40		85	D. D. P. Viorianu functiunariu	11	75	4	94			Angelescu	1	68	—	70	
40	D. Georgiu Miculescu deputatu . . .	40	—	16	80		86	D. St. Sileonu funct.	20	—	8	40			N. T. Stefanescu	1	68	—	70	
41	D. Iancu Stragescu dep.	11	75	4	94		87	D. M. Petrescu func-	20	—	8	40			St. Fliescu	—	84	—	35	
42	D. Nicolae Tataranu dep.	11	—	8	40		88	unu anonimu funct.	10	—	4	20			Besarabu	1	68	—	70	
43	D. Petru Cinc'a dep.	20	—	8	40		89	D. Const. Eraclide membru curtiei casative	11	75	4	94			Latulu	4789	64	2011	62	
44	D. Iancu Negura dep.	11	75	4	93		90	D. Petru Popescu dela d-sea profesore direct. gimn. Lazaru	20	—	8	40			D. functiunariu la directiunea finanțăria. Dlu Georgescu	1	68	—	70	
45	D. I. C. Massimu. d-sea profesor si rector la Gimnasiul St. Sav'a .	40	—	16	80		91	D. Michăilescu prof.	10	—	4	20			Vanilescu	1	68	—	70	
46	D. A. Roques prof.	10	—	4	20		92	D. G. S. Popescu prof. de desemnu	20	—	8	40			I. Odobescu	4	44	1	86	
47	" A. Baronescu prof.	20	—	8	40		93	D. F. Bonans prof. in limb'a francesa	4	50	1	89			Nicol. Papadu-pulo	—	90	—	40	
48	" Ath. Tanasescu profesor . . .	10	—	4	20		94	D. N. Ioanescu Senatoru	—	—	—	—			A. Mamuianu	2	50	1	5	
49	D. Beniaminu Catulescu profesor	10	—	4	20		95	D. Teodoru Latesiu deputatu	11	75	4	93			G. A. Bojeru	7	50	3	15	
50	D. T. Ciocanu prof.	10	—	4	20		96	D. Nicolau Drossu Senatoru	20	—	8	40			Paraschivu Bozianu	6	16	2	60	
51	D. Buchholzer provisore. . . .	10	—	4	20		97	D. Iorgu Gâlc'a dep.	11	75	4	94			Sum'a:	4814	50	2022	18	
52	" M. G. Iacomi profesor	8	—	3	36		98	D. Andreiu Adamecău d-sea functiunariu in retragere	20	—	8	40			(Va urmă)					
53	D. I. Colocotides profesor	4	—	1	68		99	D. D. Cariagdi proprie-	1142	75	1739	97			Avisare.					
54	D. Christ. T. Popești prof. . . .	40	—	16	80		100	D. I. Sivimu proprie-							Escelsulu c. r. Ministerul de resbelu alu Imperiului după rescriptul său din 28 Octombrie 1868 Sect. 13 Nr. 4276 voiesce requisitele trebuințioase pentru imbrăcarea și înarmarea armatei c. r. și le castigă pre calea industriei private, și pentru aceea încă acum a mijloci aprovisionarea unei părți a requisitelor cerute pentru anul administrativ 1869 prin oferte.					
55	D. Dr. Ioann Dragomiru prof.	40	—	16	80		101	D. N. G. Slatineanu proprie-							Minimul ofertului are a cuprinde :					
56	D. Z. Herescu prof.	11	75	4	94		102	D. I. Slatineanu proprie-							Grup'a I.					
57	" B. Stelescu prof.	8	—	3	36		103	D. I. Slatineanu proprie-							20,000 bucăți de peptari cu maneci din panure vîneta inchise, 10,000 bucăți pantaloni vineti pentru infanteria germană, 10,000 bucăți pantaloni vineti pentru infanteria graniciara, 10,000 bucăți cioreci vineti cu sinore pentru infanteria ungara.					
58	" C. Erbiceanu profesor	11	75	4	93		104	D. I. Slatineanu proprie-							Grup'a II.					
59	D. I. I. Enacianu profesor	11	75	4	94		105	D. I. Slatineanu proprie-							50,000 parechi de schimburi pentru barbati, constatare de chimesi și ismene.					
60	D. I. Anton Limburg prof. . . .	11	—	4	62		106	D. I. Slatineanu proprie-							Grup'a III.					
61	D. C. Stancescu profesor	11	75	4	93		107	D. I. Slatineanu proprie-							26,800 parechi de caliuni comuni.					
62	Dlu D. Ananescu profesor	11	75	4	94		108	D. I. Slatineanu proprie-							Publicarea pentru ofertele aceste, unde se vor espune modalitatile, va fi în gazetă "Hermannstädtler Zeitung" din 11—14. 18 Nov. Nr. 269 272 și 275. Asemenea sunt proiectate cu exemplarile din publicarea acelui camerele mercantile și industriale, și comisiunile de montură principale. Ministerul de resbelu al Imperiului.					
63	D. M. Drocu Bacianu secretar	4	50	1	89		109	D. I. Slatineanu proprie-							Publicarea acelui s-a comunicat și cu magistratul din Sabiu, Clusiu, Brasov, Albă-Julia, Seghișoara, Mediaș, Oresti, Sebeș, Bistrița, Mar. Osorhei, Reghinul săsesc, K. Osorhei, cu oficiile comitatense din Elisabetopol, Aiud, Turda, Dees, cu oficiile districtele din Fagaras și Năsăud, cu oficiile scăunale din Odorhei și în urma cu oficiul comunale din Cisnădie, unde să poată vedea.					
64	D. Z. Ionescu pedagog. . . .	4	—	1	68		110	D. I. Slatineanu proprie-							Comisiunile de montură indeosebi a primit inscrierea, mustrele, și modelele de croit, precum și descrierile speciale privitoare la calitatea și confectionarea articlilor de lăsat și dividențele materialilor, și conspectele despre impărțirea după clase și procente ce are observația care să fie — a le tine gâtă, că să le poată areță la întreprinditorii lăsănți, cari se vor infiți.					
65	D. Andreiu F. Nestorul dela D-sea profesor si rect. gimn. Mateiu Basarabu	20	—	8	40		111	D. I. Slatineanu proprie-							Ofertele au de a intra celu multu pâna în 10 Decembrie 1868 la Escelsulu c. r. ministerul de resbelu al Imperiului.					
66	D. Ieremia Cirea profesor	11	75	4	93		112	D. I. Slatineanu proprie-							Dela c. r. comanda generală a tăierei în Sabiu.					
67	D. Secicari Vausile profesor	35	25	14	80		113	D. I. Slatineanu proprie-							Din cause tehnice neprevăzute întârziat.					
68	D. Elia Angelescu profesor	20	—	8	40		114	D. I. Slatineanu proprie-												
	Latulu	3630	25	1524	70		115	D. B. B. Nicolescu												
69	Dlu Ioane Badilescu profesor	20	—	8	40		116	D. a Danielopolu												
70	D. I. Răducanu prof.	20	—	8	40		117	D. C. Petrescu												
71	D. A. F. Robescu	11	75	4	94		118	D. G. I. Galesescu												
72	D. I. C. Radulescianu prof.	11	75	4	94		119	D. Nicolae N. Babe-												
73	D. I. Petrariu prof.	11	75																	

Avisare.

Escelsulu c. r. Ministeriu de resbelu alu Imperiului dupa rescriptula seu din 28 Octomvre 1868 Sect. 13 Nr. 4276 voiesce recuisitele trebuinçiose pentru imbracarea si inarmarea armatei c. r. a si le castigá pre calea industriei private, si pentru aceea inca acum a mijloci aprovisionarea unei pàrti a recuisiteloru cerute pentru anulul administrativu 1869 prin oferte.

Minimul ofertului are a cuprinde :

G r u p 'a I.

20,000 bucăți de peptari cu maneci din panure vi-neta inchise, 10,000 bucăți pantaloni vineti pentru infanteria germana, 10,000 bucăți pantaloni vineti pentru infanteria graniciera, 10,000 bucăți cioreci vineti cu sinore pentru infanteria ungara.

G r u p 'a II.

50,000 parechi de schimburi pentru barbati, constatator de chiemesi si ismene.

G r u p 'a III.

26,800 parechi de caltiuni comuni.

Publicarea pentru ofertele aceste, unde se voru
espune modalitatile, va fi in gazeta „Hermann-
städter Zeitung“ din 11—14. 18 Nov. Nr. 269
272 si 275. Asemenea suntu provedite cu e-
semplarie din publicarea acestia camerele mercan-
tile si industriale, si comisiiunile de montura prin
esc Ministeriu de resbelu alu Imperiului.

Publicarea ac st a s a comunicatu  i cu magistrat le din Sabiu, Clusiu, Brasiovu, Alb -Julia, Seghisi ra, Mediasiu, Orestel, Sebesiu, Bistrit a, Mar. Osiorhei, Reghinulu sasescu, K. Osiorrhei, cu oficiolat le comitatense din Elisabethopole, Aindu, Turd a, Dees, cu oficiolat le districtuale din Fagar siu  i Naseudu, cu oficiolat lu scaunale din Odorhei  i in urma cu oficiul comunale din Cisnadie, unde sa p te vede.

Comisiunile de montura indeosebi a primita inscrierile, mustrele, și modelele de croită, precum și descrierile speciali privitore la calitatea și confectionea articlilor de liserat și dividențele materialilor, și conspectele despre împartirea după clase și procente ce are observa la fia care soi — a le tiené gal'a, că sa le păta aretă la întreprindetorii liseranți, cari se voru infatisă.

Ofertele au de a intră celu multu pâna in 10 Decembrie 1868 la Escelsulu c. r. ministeriu de resbelu alu Imperiului.

Dela c. r. comanda generala a tierei in Sabiiu.

Din cause tehnice neprevăzute în-
târziu.